

Aan de slag met de resultaten van de Buurtluisteraar

Actiemodellen en gespreksmethodieken

Inhoudstafel

Inleiding	4
Stappenplan.....	5
Gespreksmethodieken	7
Actiemodellen	13
Cultuur in de buurt	14
Groene buurt.....	16
Buurt voor iedereen	18
Buurt voor jeugd.....	19
Ken je bureu.....	21
Kindvriendelijke buurt.....	22
Leren in de buurt.....	25
Ontmoeting in de buurt.....	27
Luisterende buurt.....	28
Ouder worden in de buurt.....	32
Sportieve buurt	34
Thuis in je buurt.....	36
Verkeersveilige buurt.....	38
Winkelen in de buurt.....	41

In oktober 2023 ging kwb aan de slag met de Buurtluisteraar. We bevroegen bewoners van alle buurten in Vlaanderen, leden van kwb én niet-leden, over 15 thema's in hun buurt. Elke afdeling, ook die van jou, ontvangt een overzicht van de antwoorden uit haar postcode, samen met een analyse waarin de opvallendste conclusies worden uitgelicht. Zo weet je waar de inwoners van jullie buurt het meest tevreden over zijn, én waar volgens hen de pijnpunten en uitdagingen liggen. Nu is het aan jullie om ermee aan de slag te gaan, verandering in gang te zetten en je buurt te doen bruisen!

Op welk(e) thema('s) je graag wil inzetten, dat kies je uiteraard zelf. Wij bezorgen je alvast bij elk thema een of meer ideeën om errond aan de slag te gaan, maar uiteraard staat het je meer dan vrij een eigen actie uit te werken. Pak je het liever wat kleiner aan, of wil je over het thema waar je mee aan de slag gaat graag nog wat meer input van buurtbewoners? Daarvoor geven we je graag enkele gespreksmethodieken.

Veel succes!

De materialen die vernoemd worden bij de actiemodellen, kan je vanaf 4 december vinden op www.buurtluisteraar.belactie.

STAPPENPLAN

Voor we overgaan naar de gespreksmethodieken en actie-ideeën geven we je graag een kort stappenplan, om met de uitdaging(en) van je keuze concreet aan de slag te gaan.

Stap 1: Begrijp het probleem

Identificeer, op basis van de resultaten van de Buurtluisteraar, het/de thema('s) dat/die aandacht verdient/verdienen in jouw buurt. Ga vervolgens met mensen in de buurt in gesprek om meer zicht te krijgen op de kern van het probleem of de uitdaging. Ontdek welke feiten en emoties achter de cijfers zitten.

Hiervoor kan je de gespreksmethodieken gebruiken. Die zijn er in het bijzonder om ook de wijsheid van de tegenstem waarderend te verwerken in een besluit.

Zorg dat je na deze gesprekken een concreet doel voor ogen hebt.

Stap 2: Onderzoek het probleem

Verzamel - indien mogelijk samen met (de) buurt(bewoners) - info over het probleem, zoals foto's en beschrijvingen, in een document of map.

Stap 3: Vind partners

Denk na welke mogelijke lokale partners je zou kunnen betrekken om je te helpen met de verandering. Vertel hen over je bevindingen, plan en doelen, en vraag hen of ze bereid zijn een helpende hand uit te steken.

Stap 4: Praat met de lokale overheid

Ga in gesprek met je gemeentebestuur over de uitdagingen. Vraag of ze al aan een oplossing werken, en zo nee: of ze bereid zijn om dit, samen met jullie, wel te doen.

Stap 5: Betrek de buurt

Organiseer activiteiten om buurtbewoners te informeren en te betrekken over jullie plan en het proces eromheen. Wil je het kleiner aanpakken? Dan kan je ook opteren voor bijvoorbeeld een flyer.

Stap 6: Vertel je verhaal

Maak een plan om je boodschap te delen. Onder meer sociale media en lokale kranten zijn hier geschikt voor, maar ook het gemeenteblad of een stand op een lokaal evenement kan interessant zijn.

Stap 7: Doe voorstellen aan de politiek

Bedenk concrete, haalbare ideeën om de verandering te bereiken die jullie willen. Droom maar wees realistisch, en weet dat je zal moeten samenwerken en mogelijk compromissen sluiten.

Stap 8: Hou het in de gaten

Volg je vooruitgang en pas je plan of proces aan als dat nodig is. Volg ook nadat je een verandering hebt bereikt op welke gevolgen die heeft.

Stap 9: Blijf het in beeld houden

Breng de tussenstappen en doelen in beeld door regelmatig te communiceren over de wenselijke veranderingen, de stappen die worden gezet ...

Stap 10: Bedank en vier

Bedank op gepaste momenten iedereen die meewerkt of heeft gewerkt aan het project, en vier samen de realisaties.

GESPREKSMETHODIEKEN

Met de Buurtluisteraar krijgt je afdeling een extra vinger aan de pols in je eigen buurt. Waar liggen buurtbewoners van wakker? Waar moeten we meer aandacht voor hebben? Hoe kunnen we in onze buurten er samen voor zorgen dat iedereen zich er beter voelt?

Op basis van het rapport dat je afdeling ontving kan je afdeling plannen beginnen smeden om er mee aan de slag te gaan. Een nieuw initiatief starten, in gesprek gaan met het gemeentebestuur, een buurtbijeenkomst, een actiemoment, een debat ... er is een schat aan mogelijkheden om op het niveau van je afdeling jullie stem, en vooral de stem van de buurt, te laten horen. Om de buurt te betrekken bij het bepalen van het thema en de te plannen acties, zijn er verschillende opties.

I. Organiseer een buurtbrainstorm

Doe dit op een centrale plaats in de buurt, en bezorg elke buurtbewoner een uitnodiging. Je combineert hiervoor best verschillende communicatiekanalen: flyers, een aankondiging op sociale media, persoonlijke uitnodigingen ... Het opzet van deze avond is om iedere deelnemer de kans te geven haar of zijn insteken (rond een of meer door jullie bepaalde thema's) mee te geven, hen actief te betrekken bij de mogelijkheden tot verandering én ruimte te geven aan verschillende meningen.

Heb bij de voorbereiding van de gespreksavond ook aandacht voor de eerste indruk: de uitnodiging, het moment waarop je als deelnemer in een zaal binnenstapt en je welkom voelt, de eerste spreker die goesting uitstraalt om samen te werken, de inrichting van de locatie ... Het zijn allemaal eerste indrukken die de dynamiek van je opzet ten goede komen en zin geven aan de deelnemers om mee in je verhaal te stappen.

Uiteraard start de avond met deelnemers te informeren over de resultaten van de Buurtluisteraar. Daarna kan je het gesprek in gang zetten met een of meer van volgende methodieken:

a. Brainstorm: brainwriting

Bepaal vooraf de vraag of het thema waarover nagedacht wordt. Iedere deelnemer krijgt één formulier met 3 kolommen en x aantal rijen (afhankelijk van het aantal deelnemers). Elke deelnemer schrijft zijn/haar eerste drie ideeën in de drie vakken van de bovenste rij. Daarna worden de formulieren doorgeschoven naar de deelnemer links. Die bedenkt op haar/zijn beurt drie ideeën die geïnspireerd zijn door de ideeën erboven. De papieren worden doorgegeven tot iedereen het blad terug heeft waar hij/zij het eerst op schreef. De 'eigenaar' van het formulier kiest dan de drie beste ideeën uit.

b. Brainstorm: de slechtst mogelijke weg

Draai de originele vraag om en ga op zoek naar de slechtst mogelijke manier om de uitdaging aan te pakken. Draai deze ideeën vervolgens om, om te komen tot realistische oplossingen.

c. Stelling innemen: de wasknijper

Geef iedere deelnemers een wasknijper. Formuleer een stelling of vraag. De deelnemers plaatsen de wasknijper vervolgens ergens op hun lichaam - hoe hoger, hoe meer ze het ermee eens zijn.

d. Peilen naar verwachtingen en uitwisseling: het verkeersbord

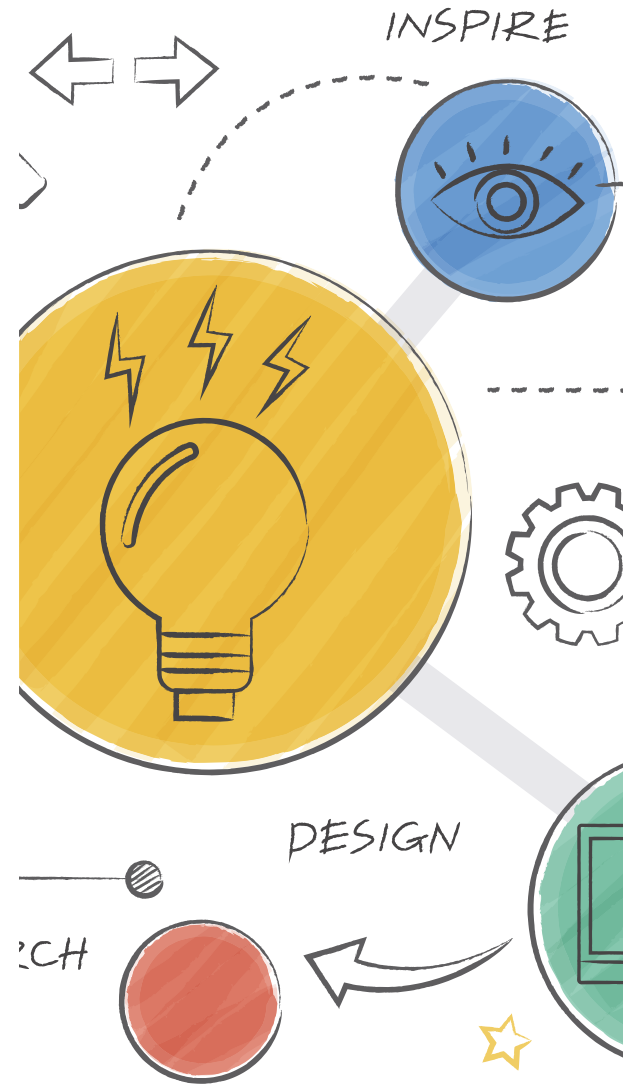
Laat elke deelnemer een gebods- of verbodsbord maken waarmee hij/zij een verwachting uitdrukt over het thema. Laat de deelnemers de betekenis van elkaars verkeersbord raden.

e. Droombeeld

Verdeel de deelnemers in groepjes van 3 tot 6 personen. Samen maken ze een tekening of bedenken ze enkele trefwoorden om te beschrijven hoe de ideale situatie (rond het gekozen thema) er voor hen uit ziet. Vervolgens vertellen ze hun droom aan de andere deelnemers van de groep, en vragen ze wat er volgens hen nodig is om dit te kunnen bereiken.

f. Stellingenspel

Formulier een aantal zwart-witstellingen rond het gekozen thema. De deelnemers kiezen bij elke stelling een kant. Vervolgens vertellen van elke kant een of enkele deelnemers waarom ze die kant kozen, om zo de andere groep te overtuigen van hun gelijk. Hierna wordt gevraagd wie wil wisselen van groep.

g. Ideeënstorm: het post-it-spel

Rond het gekozen thema worden in twee rondes vragen gesteld.

- Vraag 1: Welke uitdaging staat voor jou centraal? Iedere deelnemer formuleert een trefwoord, legt zijn/haar uitdaging uit en plakt ze op het papier/de muur/... De moderator plaatst vergelijkbare trefwoorden samen.
- Vraag 2: Vervolgens kiest iedere deelnemer een van de geformuleerde uitdagingen. Iedereen die dezelfde uitdaging koos gaat samenzitten. Vervolgens antwoorden ze samen op de vraag: wat is er volgens jou nodig om dit mogelijk te maken? Ze schrijven trefwoorden op een post-it en plakken die rond de stelling. Nadien geeft aan iedere tafel/stelling iemand een overzicht van wat er gezegd werd.

Op de pagina met downloads vind je ook de 'Luister-klaar'-wijzer, die je kan helpen om nog beter naar de deelnemers te luisteren.

Waar zorgen wij voor?

- Een draaiboek voor het organiseren van een buurtbrainstorm

2. Stel een burgerpanel of een buurtfocusgroep samen

Een burgerpanel of focusgroep bestaat uit een kleine groep geëngageerde buurtbewoners die op regelmatige basis samenkomen om input en feedback te geven over de ondernomen acties en de oplossingen waarnaar gestreefd wordt. Voor de opstart van een burgerpanel ga je best als volgt te werk:

a. Doelstellingen bepalen

Definieer duidelijke doelstellingen. Wat wil je bereiken en welke thema's wil je bespreken?

b. Identificeer de stakeholders

Bepaal wie de belangrijkste stakeholders zijn die moeten worden uitgenodigd voor het burgerpanel. Dit kan gaan van buurtbewoners en vertegenwoordigers van lokale organisaties tot experts en lokale beleidsambtenaars.

c. Zoek en selecteer de deelnemers

Ga op zoek naar gemotiveerde deelnemers via een oproep op sociale media, flyer, huis-aan-huisbezoek ... Zorg ook voor een moderator die de bijeenkomsten leidt en zorgt dat de gesprekken constructief verlopen.

d. Planning en agenda

Zorg voor een gemakkelijke en toegankelijke locatie. Bezorg elke deelnemer telkens op voorhand de agenda en eventuele extra info, en zorg voor een verslag dat achteraf aan elke deelnemer wordt bezorgd.

e. Evaluatie

Evalueer na afloop van het burgerpanel of de focusgroep het proces en de behaalde resultaten.

🗨️ Tip: Streef naar een diverse samenstelling van het burgerpanel of de focusgroep, zodat de verschillende perspectieven van buurtbewoners aan bod komen. Deze inclusieve aanpak zorgt ervoor dat de betrokkenheid van de buurtgemeenschap vergroot en je (meer) waardevolle input verzamelt.

3. Storytelling en visuele communicatie

Storytelling is een krachtige manier om de buurt te betrekken bij het gekozen thema en info te delen.

a. Identificeer het doel en het publiek

Bepaal waarom je storytelling wilt gebruiken. Wil je de betrokkenheid verhogen, een probleem aankaarten ... ? Denk na wie je wil bereiken met je verhalen. Is het de lokale bevolking, overheidsinstanties of een breder publiek?

b. Verzamel de verhalen

Zoek verhalen die relevant zijn voor je doel en je publiek. Dit kunnen persoonlijke verhalen of anekdotes zijn, succesverhalen ... Betrek de buurt bij het verzamelen en delen. Organiseer bijvoorbeeld een bijeenkomst waar buurtbewoners kunnen langskomen om hun verhaal te vertellen. Eventueel kan je samenwerken met lokale creatievelingen om de verhalen op een toffe manier vorm te geven.

Probeer samenwerkingen aan te gaan met lokale organisaties, scholen, bibliotheken ... om jullie storytelling-initiatieven te ondersteunen en te versterken.

c. Publiceer en verspreid

Kies een platform om de verhalen te delen: een website, sociale media, lokaal drukwerk, een fysieke ruimte, een tijdelijke expo ... Zo maak je ze bekend bij het brede publiek.

🗨️ Tip: verspreid het verzamelde materiaal in de tijd. Door regelmatig nieuwe verhalen te delen, hou je je initiatief (meer) levend.

ACTIEMODELLEN

CULTUUR IN DE BUURT

Doel

Zorg voor meer cultuur in je buurt, en laat de buurt kennismaken met de diversiteit aan culturen, kunsten en talenten die erin aanwezig is.

Actiemodellen

Culturele ontdekkingstocht

Organiseer een 'opendeurdag' bij kunstenaars en hobbyisten uit de buurt, die in hun eigen huis of tuin hun werk tonen, een demonstratie geven of een workshop organiseren. Als afdeling stippel je een wandel- of fietsroute langs de verschillende deelnemers uit.

💡 Tip: je kan hier ook een concertjesroute van maken, met lokale muzikanten!

Kwb Wechelderzande organiseerde al vier keer de kunstwandeling 'Open en bloot', een wandel- of fietsparcours langs plaatselijke kunstbeoefenaars die thuis of op locatie hun werk tentoonstellen en soms ook uitoefenen tijdens het bezoek. Afgelopen editie deden er onder meer schilders, keramisten en beeldhouwers mee, en deden zo'n 270 geïnteresseerden het parcours.

Expositie

Breng werk van lokale kunstenaars samen tijdens een door jullie opgezette tentoonstelling.

Buurt aan het woord

Zet een bijeenkomst of gesprek op poten waarin verschillende gemeenschappen en groepen uit de buurt komen vertellen welke culturele activiteit of cultureel evenement zij kunnen en willen organiseren. Als kwb kan je enkele ideeën uitkiezen om te ondersteunen en samen met de aanbrenger te realiseren.

Kunst- en cultuurworkshops

Laat de buurt kennismaken met verschillende kunsten, culturen en tradities via leuke workshops, kooklessen ... waarvoor je samenwerkt met diverse mensen uit de buurt.

Mag het iets meer zijn?

Street art: vraag aan de gemeente welke lege muur je mag opfleuren, en creëer er in samenwerking met buurtbewoners en onder leiding van een plaatselijk kunstenaar een tof kunstwerk dat de buurt opfleurt!

Sluit je aan bij de cultuurraad: zo blijf je op de hoogte van wat er in je gemeente reilt en zeilt rond kunst en cultuur, en kan je zelf ideeën aanbrengen die de buurt (cultureel) doen bruisen.

Ondersteun lokale talenten: organiseer eens een concert, expo, theaterstuk ... van/met buurtbewoners.

Kwb Lievegem hield al meer dan 15 edities van haar kunstbeurs waarop lokale kunstenaars, uit de eigen en omliggende gemeenten en met verschillende disciplines, hun werk tentoonstellen.

GROENE BUURT

Doel

Ontharding en meer groen is in veel buurten broodnodig. Wie goed kijkt, ziet echter dat er vaak heel wat kleinere mogelijkheden zijn om zelf al voor een stukje vergroening te zorgen. En elk streepje groen telt!

Actiemodellen

Zoek-en-strooi-wandeling

Nodig buurtbewoners, scholen, jeugdbewegingen ... uit om, al dan niet samen met jullie, een wandeling door (een deel van) de buurt te maken. Tijdens de wandeling gaan ze op zoek naar (kleine) plekjes die nog groener kunnen, en strooien ze hier bloemzaad. Denk aan voegen tussen stoeptegels, ongetegelde randjes of hoekjes, barsten in tegels, verwaarloosde boomspiegels ...

Een upgrade voor lege lapjes

Ga met je afdeling, eventueel met de input en/of hulp van buurtbewoners, op zoek naar stukjes aarde waar niets groeit (een leegstaand veldje, een lege boomspiegel, een verkommerde openbare bloembak ...) en ga aan de slag om er een bloemenweide, lokale kruidentuin of buurtmoestuintje van te maken.

☞ Tip: spreek ook woonzorgcentra, dienstencentra, de bibliotheek, de sportclub en andere publieke plekken waar je misschien niet zo gemakkelijk komt aan om te vragen of zij nog wat vergroening kunnen gebruiken.

Wedstrijd 'De mooiste bloembak':

Organiseer een wedstrijd voor de mooiste, origineelste of fleurigste bloembak in de buurt (voor de deur of op de vensterbank), of voor de fleurigste of kleurrijkste straat.

🗳️ Tip: laat de wedstrijd over een bepaalde periode lopen, trek daarna van alle bloembakken of straten foto's en laat iedereen (vb. via Facebook of jullie website) mee stemmen. Dit is dan de publieksprijs, naast de 'juryprijs' die jullie zelf uitdelen.

Mag het iets meer zijn?

In gesprek met de gemeente

Kaart als afdeling het gebrek aan groen aan bij de gemeente met een lijst van alle plekken die volgens jullie groener kunnen (tips: vraag input aan buurtbewoners, en zorg voor foto's), en kijk hoe jullie hier samen een project rond kunnen opzetten. Misschien kan je in het lokale park extra bomen planten, waarbij de gemeente het materiaal voorziet en jullie de vrijwilligers? Of kan je in de buurt een geveltuin- of groenslingerproject doen, waarbij de gemeente financiert en jullie zorgen voor de deelnemers en de aanleg ervan?

Waar zorgen wij voor?

- Een document met tips voor de aanpak en organisatie van een zoek-en-strooi-wandeling
- Een voorbeeldflyer voor een zoek-en-strooi-wandeling
- Bloemzaad, als je een zoek-en-strooi-wandeling wil organiseren
- Een document met tips rond en mogelijkheden voor het vergroenen van lege lapjes
- Een voorbeeldflyer en -affiche voor 'De mooiste bloembak'
- Een voorbeeldflyer en -affiche voor 'De fleurigste straat'

BUURT VOOR IEDEREEN

Doel

Iedereen telt mee, en iedereen is van belang voor de samenhang en het gemeenschapsgevoel in een buurt, ongeacht leeftijd, achtergrond, gender, talenten ... We gaan volop voor inclusie en willen dat iedereen een plaats heeft in de buurt.

Actiemodellen

Inclusief samen, samen inclusief

Zorg dat de activiteiten, evenementen en vergaderingen die je organiseert voor de meerderheid van de mensen toegankelijk zijn. Denk aan fysieke toegankelijkheid (vb. rolstoelhellingen) en een centrale plek, maar ook aan een tijdstip waarop de meeste mensen kunnen deelnemen of het gebruiken van heldere, eenvoudige taal voor wie nog volop Nederlands leert.

Buurthelden

Organiseer een eenmalige, jaarlijkse, maandelijkse ... wedstrijd, waarin je buurtbewoners in de bloemetjes zet die iets bijzonders verwezenlijkt hebben, of die actief bijdragen om van jullie buurt 'een buurt voor iedereen' maken.

Mag het iets meer zijn?

Diversiteitsverhalen

Interview een diverse selectie aan buurtbewoners om hun verhaal vast te leggen: wie zijn ze, wat vinden ze belangrijk in het leven, waarom wonen ze graag in je buurt ... Dit kan je mondeling, schriftelijk of via video-opname doen. Ook anekdotes en herinneringen die betrekking hebben op de geschiedenis en cultuur van de buurt kan je vastleggen. Je kan de verhalen delen via een vertelavond, expo, publicatie, podcast, website ...

Op stap in de buurt

Maak eens, samen met geïnteresseerde buurtbewoners, een wandeling door jullie buurt. Welke (openbare) plaatsen zijn makkelijk, moeilijk of niet toegankelijk? Zijn de straten berijdbaar voor kinderwagens, rollators ... ? Ook online kan je eens op onderzoek uitgaan: is de website van de gemeente goed begrijpbaar?

BUURT VOOR JEUGD

Doel

Jongeren hebben een plek nodig om samen te komen en zichzelf te zijn. Deze plekken moeten er voor hen zijn/gemaakt worden – met de nodige infrastructuur zoals vuilbakken en bankjes. Buurtbewoners moeten respecteren dat jongeren deze plek nodig hebben; anderzijds moeten de jongeren zelf ook respect hebben voor deze plekken.

Uiteraard is het niét het idee dat jongeren het alleenrecht op bepaalde plekken kunnen eisen; wel dat er plekken zijn waar zij zich goed voelen en – binnen de aanvaardbare maten van bijvoorbeeld lawaai – samen zichzelf en jong kunnen zijn.

Actiemodel

Campagne ‘Laat ze hangen!’

Samen met jongeren in de buurt gaat de kwb-afdeling op zoek naar de plekken waar de lokale jeugd zich vaak verzamelt, maar waar ze te maken krijgen met uitdagingen: klagende burens, zwerfvuil, gebrek aan infrastructuur (bv. bankjes), politie die hen wegjaagt ... Samen met hen ‘claimen’ ze deze plekken door er kapstokken te hangen (aan bomen, banken, muurtjes, verkeersborden ...) waarop slogans aangebracht zijn zoals ‘Hier hangen wij graag’, ‘Laat ons hangen’, ‘Wij hangen hier goed’ of ‘Mogen wij hier hangen?’. Op de achterkant kan je de boodschappen nuanceren en aanvullen met extra tekst als ‘... maar we kunnen onze lege blikjes nergens kwijt’, ‘... en hebben respect voor deze plek’ of ‘... maar kom het ons vertellen als we te luid zijn’. Eventueel kan je aan de kapstokken ook nog een apart, los kaartje bevestigen (eventueel in de vorm van een kledinglabel) waarop meer info staat over het doel (het verhaal van rechten én plichten, de rol van de gemeente ...)

Idealiter werk je als afdeling voor deze actie samen met jongeren die actief zijn in het lokale jeugdhuis of een lokale jeugdbeweging. Zij kunnen je input geven rond welke plekken er (niet) zijn voor jongeren én kunnen de actie mee concreet uit te werken door het aanbrengen van de slogans op de kapstokken en het mee verspreiden van de kapstokken. Ook kunnen ze bij de lokale jeugdraad aankloppen om te kijken of zij hun schouders mee onder de actie willen zetten.

Mag het iets meer zijn?

Enquête

Werk je samen met een jeugdhuis, -raad of -beweging? Dan kan je een enquête lanceren rond plekken voor jeugd: welke zijn er al, wat hebben ze tekort, hoe ziet de ideale jeugdplek eruit ...? Zo krijg je meer input (van verschillende soorten jongeren) en creëer je maximaal draagvlak bij de doelgroep.

Persmoment

De actie leent zich ook uitstekend tot een (lokaal) persmoment. Je kan dit doen bij een van de kapstokken, of een route organiseren langs enkele van de kapstokken/plekken. Voor een extra (verrassings)effect kunnen de kapstokken 's avonds laat of 's morgensvroeg worden opgehangen, zodat ze bij het aanbreken van de dag ineens overal 'verschijnen' zijn. Tijdens het persmoment geef je uiteraard meer inhoudelijke toelichting bij het opzet van de campagne.

In gesprek met de gemeente

Ga, liefst niet in naam van maar samen met de jongeren, in gesprek met de gemeente over het tekort aan en/of de gebrekkige inrichting van plekken voor jongeren. Om dit zo concreet mogelijk te maken, kan je vooraf enkele jongeren vragen om hun ideale plek in beeld weergeven (tekening, maquette ...). Deed je een enquête? Neem de resultaten hiervan mee.

Waar zorgen wij voor?

- Voorbeelden van teksten voor op de kapstokken
- Voorbeeld van een kaartje dat je aan de kapstokken kan hangen
- Een voorbeeldpersbericht
- Een voorbeeldbrief voor de gemeente
- Een aanzet voor een enquête onder jongeren

KEN JE BUREN

Doel

De samenhang in je buurt en onderlinge banden versterken is altijd een goed idee. Eerste stap? Elkaar leren kennen!

Actiemodel

Fotoboek

Je maakt als kwb een fotoboek van een of meerdere straten (één boek per straat). Elk huisnummer krijgt een eigen pagina om zichzelf kort voor te stellen aan de hand van enkele vragen en foto's over:

- Jij en je gezin
- Huisdieren
- Hobby's en interesses
- J(ulli)e favoriete plek(ken) in de buurt
- Wat mogen de buren aan jou vragen?
- Waarbij kunnen de buren jou helpen?

Om het fotoboek te maken stel je een team van vrijwilligers samen (fotograaf, (eind)redacteers, praktische organisatoren ...). Je kan ook een ontmoetingsmoment, buurtfeest, barbecue ... organiseren waar buren elkaar ontmoeten en hun pagina in het boek kunnen invullen.

Mag het iets meer zijn?

- Organiseer een evenement waarop de buurtfotoboeken worden gepresenteerd.
- Zorg voor een digitale vertaling van het boek. Je kan de pdf beschikbaar stellen op je website, maar ook video, een podcast ... zijn mogelijkheden.
- Zorg eventueel ook voor enkele extra exemplaren voor wie minder digitaal geletterd is en de boeken graag nog eens wil bekijken. Of misschien kan de bibliotheek ze beschikbaar houden?
- Las jaarlijks 1 of 2 momenten in om de fotoboeken bij te werken.

Waar zorgen wij voor?

Een sjabloon voor de pagina's van het fotoboek

KINDVRIENDELIJKE BUURT

Doel

Kinderen nemen deel aan de samenleving, op allerlei manieren en op allerlei terreinen. Spelen is hun manier om betekenis te geven aan deze wereld. Kinderen en tieners gebruiken de publieke ruimte op een heel eigen manier en brengen zo leven en kleur in de buurt.

Ze kunnen er rennen en avonturieren, ze vinden er vrienden en kunnen de omgeving verkennen. Ze leren er de burens kennen, wat de verbondenheid en de veiligheid in de buurt versterkt. Om het met drie O's te zeggen: in de ideale buurt kunnen kinderen Ontspannen, Ontdekken en Ontmoeten. Maar daarvoor is er wel kindvriendelijke publieke speel- en ontmoetingsruimte nodig.

Actiemodel

Speelstraat

Een speelstraat is een openbare weg (of een gedeelte ervan) die tijdelijk voorbehouden wordt voor spelen. Dit betekent dat de straat enkel toegankelijk is voor voetgangers, fietsers en auto's van bewoners. De auto's mogen er enkel stapvoets rijden. Fietsers moeten er met aangepaste snelheid rijden en indien nodig afstappen.

Een speelstraat is uiteraard een tijdelijk iets, maar kan helpen de aandacht te vestigen op het feit dat er in de buurt nood is aan een permanente plek waar kinderen onbekommerd kunnen spelen en ravotten.

Ga na welke straat (het meest) in aanmerking komt, doe - in samenwerking met een of meer mensen uit die straat - een aanvraag bij je gemeente en zorg voor animatie. Kijk zeker ook eens in het kwb-aanbod om je speelstraat extra op te fleuren. Wat dacht je van werpspelen, een opblaasbaar spel of grote gezelschapsspelen?

Samenwerking

- Uiteraard kan je ook meerdere speelstraten organiseren. Ga langs bij bestaande buurt- en straatcomités in de gemeente, leg het opzet uit en vertel gerust dat kwb voor heel wat animatie kan zorgen.
- Betrek jongeren of leiding van lokale jeugdbewegingen bij de concrete uitwerking van een speelstraat, bijvoorbeeld om het spelen te begeleiden of extra animatie te voorzien.

Kwb Torhout Content organiseerde een speelstraat. Bart Ameel vertelt: “Iedereen is welkom om te komen spelen. We zorgen voor voldoende spelmaterial en een springkasteel. Wie er dorst van krijgt, kan aan onze bar terecht. Spelen is erg belangrijk. De kinderen zitten de hele dag op school, maken daarna huiswerk en/of zitten uren voor de tv of aan de computer. Nu al klagen drie op de tien kinderen over rugpijn. Met de speelstraat willen we ruimte geven om te ravotten.”

Nog een goeie tip van kwb Torhout Content: “Maak goede afspraken met de buurtbewoners en zorg dat iedereen op de hoogte is (flyer in de bussen). Bij ons zorgden de straatbewoners zelf voor de drank, barbecue en springkastelen. Kwb Torhout Content regelde de aanvraag met de stad, zorgde voor het pakket ‘grote spelen’ dat je bij kwb kan ontlend, de go-carts (geleend van de speelpleinwerking) en de reclame. Uiteindelijk heeft ons dat slechts 30 euro gekost.”

Mag het iets meer zijn?

Betrek de kinderen

Om een buurt kindvriendelijk(er) te maken, is de stem van de kinderen doorslaggevend. Wat vinden zij zelf dat er wel of niet een plaats moet hebben? Helaas worden ze vaak letterlijk over het hoofd gezien. Met enkele toffe inspraaktechnieken worden kinderen dichter betrokken bij het kindvriendelijker maken van hun eigen buurt. De resultaten kunnen jullie samen met de kinderen overhandigen aan de kindergemeenteraad, het college of de bevoegde schepenen. Of nog beter: nodig hen uit op jullie inspraakmoment, zodat ze zelf kunnen zien wat er voor kinderen belangrijk is!

🗨️ Tip: je kan een of meer van de inspraaktechnieken ook gebruiken als extra activiteit op een speelstraat. Laat ze bijvoorbeeld hun droombuurt knutselen, of op een reuzekaart van de buurt hun ideeën tekenen.

Samenwerking

- Ga na of er in de gemeente een kindergemeenteraad is om samen mee aan de slag te gaan.
- Of misschien willen enkele klassen van scholen in de buurt hun leerlingen wel laten meedenken?

Waar zorgen wij voor?

- Een persbericht om te vragen naar een permanentere oplossing dan speelstraten
- Een lijst met verschillende inspraaktechnieken

LEREN IN DE BUURT

Doel

In de buurt nieuwe dingen leren is dé manier om je buurt te versterken, nieuwe band te smeden en passies te ontdekken. Laagdrempelig leren moedigt inclusiviteit aan en geeft iedereen de kans om te leren en bij te dragen aan de gemeenschap.

Actiemodellen

Lokale leergroepen

Richt een lokale leergroep op waarin mensen dingen kunnen leren, want samen is leuker dan alleen! Je kan ze organiseren rond thema's (duurzaamheid, mobiliteit ...) of interesses (koken, creativiteit, lezen ...).

Buurtworkshops

Met eenmalige workshops of kleine evenementen kunnen buurtbewoners kennismaken met nieuwe dingen, en hun eigen talenten ontdekken.

🗨️ Tip: een workshop-dag met allerlei verschillende soorten workshops biedt voor iedereen iets.

Buur helpt. buur

Zet een lokaal netwerk op waarin burens hun kennis, talenten en vaardigheden met elkaar kunnen delen als ze hulp nodig hebben. Een chauffage ontluchten, een computer updaten of zelf een rek timmeren? Een andere buur leert het hen graag, en de volgende keer kunnen zij die kennis weer doorgeven.

LIBRARY TAKE A BOOK
GIVE A BOOK
SHARE A BOOK
COMMUNITY BOOKS

Samen-scholing

Je kan ook lokale scholen en andere educatieve instellingen (muziekscholen, academies, avondonderwijs ...) aanspreken om iets rond leren in jullie buurt te organiseren, bijvoorbeeld een avond met proevertjes van verschillende lessen.

Mag het iets meer zijn?

Buurtbibliotheek en hulpmiddelenbank

Installeer in de buurt een (zelfgemaakte of tweedehands) kast met daarin dingen om te doen en te leren. Denk aan gereedschap en creatief materiaal (dat mensen niet meer nodig hebben of dat je door middel van sponsoring inzamelt), maar ook handleidingen kunnen er zeker een plaats in krijgen. Zo moeten buurtbewoners niet iets kopen dat ze maar één keer gebruiken en/of leren ze met nieuw materiaal werken. Win-win!

Wil je liever een 'gecontroleerder' systeem, of ook materiaal uitlenen dat niet zomaar in een kastje past (bijvoorbeeld een boormachine, waterpas of lamineermachine)? Dan kan je een plek zoeken om een hulpmiddelenbank te openen. Mag het nóg wat meer zijn en is je ruimte groot genoeg? Dan kan je er misschien een atelier installeren waar buurtbewoners dingen kunnen komen uitproberen en workshops kunnen organiseren om anderen iets te leren.

ONTMOETING IN DE BUURT

Doel

Sociale interactie en mensen met elkaar verbinden verrijkt ons leven, helpt ons te groeien en heeft een positief effect op ons welzijn. Een luisterend oor, je verhaal kunnen vertellen, is voor velen van onschatbare waarde.

Actiemodel

Buurtontmoeting

Kwb zorgt ervoor dat mensen elkaar leren kennen. Organiseer een buurtontmoeting waar er ruimte is voor informele gesprekken. Een receptie waarbij iedereen drank en/of een hapje meebrengt, een barbecue, een pizzafestijn, een potluck, een buurtfeest ... Alles kan. Bekijk ook zeker of je je initiatief eventueel aan een gebeurtenis kan koppelen, bijvoorbeeld een nieuwjaarsreceptie, lentedrink of kerstbijeenkomst. Jullie zorgen eventueel voor eten en/of drank, en voor de praktische omkadering zoals tafels, stoelen, eetgerei ...

Zorg voor een plaats die voor elke buur bereikbaar en toegankelijk is, en maak je evenement bekend met flyers en affiches.

Tijdens je receptie kan je gesprekken stimuleren tussen wie elkaar nog niet kent met eenvoudige methodieken. Verdeel de deelnemers bijvoorbeeld met stickers in cijfer- of kleurgroepen en zet ze zo aan tafel(tjes), of roep regelmatig 'changé!'.

Je vraagt aan de deelnemende burens om op voorhand te laten weten of ze langskomen en (als je hiervoor kiest) welk eten ze meebrengen.

🗨️ Tips: stel iemand verantwoordelijk voor het warme onthaal van de deelnemers, en zorg zeker ook voor entertainment voor de kinderen.

Waar zorgen wij voor?

- Receptenboekje 'Anders grillen'
- Recepten 'Ciao Italia'
- Inspiratiefiche
- Sjabloon voor een flyer
- Sjabloon voor een affiche
- Draaiboek voor de praktische organisatie

Kwb Ardoorie ging uitbreken in een nieuwe wijk waar recente veel nieuwe gezinnen kwamen wonen. Ze werden getraakteerd op een drankje en een stukje pizza, en konden kennismaken met elkaar en de kwb-afdeling.

LUISTERENDE BUURT

Doel

Eenzaamheid is een belangrijk probleem in onze huidige samenleving. Het komt voor bij iedere laag van de bevolking en in elke leeftijdscategorie. Een warme buurt kan helpen om dit gevoel te verminderen en /of weg te nemen.

Actiemodel

Buurtbank

Creëer als afdeling meer openbare plaatsen waar ontmoeting tussen burens mogelijk is, en waar er ruimte en tijd is voor een babbel, een luisterend oor. Een bank is hiervoor ideaal. Onze (groot)ouders zaten 's avonds vaak op een bankje met elkaar te praten. Ze kenden iedereen in de buurt en waren vaak op de hoogte van de kleine perikelen in diverse huishoudens.

Kaart als afdeling het probleem van eenzaamheid aan bij de gemeente en vraag toestemming om een bank te plaatsen op een plein, in een park of in een andere openbare ruimte waar veel mensen uit de buurt komen. Stimuleer de buurt om de bank actief te gebruiken, en moedig wie erop gaat zitten aan om in gesprek te gaan met zijn/haar bankgenoten. Je kan hiervoor borden naast de bank plaatsen of stickers op de bank plakken met symbolen, (eenvoudige) vragen of QR-codes die naar thema's of vragen leiden.

Krijg je geen akkoord om een bank te plaatsen? Dan kan je ook een bestaande bank gebruiken en er de QR-codes of thema's aan toevoegen.

Mag het iets meer zijn?

Kwb-bank

Je kan als afdeling een bank kopen of een bestaande bank gebruiken, maar je kan ook zelf een bank maken. Misschien hebben er wel buurtbewoners zin om te helpen? Aan een plaatselijke kunstenaar, school of tekenacademie kan je vragen om de bank te versieren.

Bankactiviteiten

Als de bank een succes is, kunnen er randactiviteiten worden georganiseerd zoals een klein kruidentuintje, boekenclub, breiclub ...

Bankvrijwilligers

Je leidt een paar vrijwilligers op in luisteren, die regelmatig plaatsnemen op de bank als buurtluisteraar. Ze zijn er om te luisteren naar mensen die nood hebben aan een praatje of emotionele steun.

Bevraging

Vraag regelmatig aan mensen uit de buurt of ze gebruikmaken van de bank, of ze hierdoor meer mensen in de buurt hebben leren kennen, zich minder alleen voelen ...

Waar zorgen wij voor?

- Bouwplannen voor een buurtbank
- Modelbrief voor de gemeente
- Voorbeelden van vragen/thema's

OUDER WORDEN IN DE BUURT

Doel

Vraag aan 100 ouderen waar ze hun oude dag willen doorbrengen en bijna allemaal antwoorden ze: thuis, in mijn eigen buurt en huis. Maar kan dit wel overall?

Actiemodel

‘Help je buren’-dag

Een warme buurt is er voor iedereen, ook voor ouderen. Organiseer daarom jaarlijks een ‘Help je buren’-dag, waarop buurtbewoners de ouderen in hun buurt een handje helpen. Wie mee wil doen als vrijwilliger schrijft zich op voorhand in. Jullie gaan als organisator, eventueel geholpen door enkele vrijwilliger, langs bij ouderen in de buurt met als doel hun hulpvragen te registreren. Op de dag zelf maak je alle hulpvragen bekend en kiezen de vrijwilligers wie ze die dag willen helpen. Elke vrijwilliger krijgt een herkenbare button, t-shirt ... Voorzie ook een hapje en een drankje, en eventueel benodigd materiaal. Zorg zeker ook voor een bedanking achteraf.

Samenwerking

In samenwerking met het plaatselijk wijkgezondheidscentrum, lokaal dienstencentrum of Logo (regionaal) kan je een vormingsmoment organiseren met info over hoe ouderen langer thuis kunnen blijven wonen.

Na de dag kan je samen met de gemeente bekijken of het mogelijk is een permanente 'help-je-buren'-databank te installeren.

Mag het iets meer zijn?

Buddyproject

Een buur wordt gekoppeld aan een oudere buur. Wekelijks of tweewekelijks komen ze in contact om samen een klusje of activiteit te doen. Wekelijks of 2-wekelijks een taak/klusje voor deze oudere of jullie gaan samen op pad waardoor er meer sociaal contact is.

Duofiets

Heeft een woonzorgcentrum of lokaal dienstencentrum in je buurt een duofiets? Vraag of je deze (mee) mag gebruiken om transport voor ouderen te voorzien.

SPORTIEVE BUURT

Doel

Sport en beweging is een niet te missen activiteit. Om mobiel en gezond te blijven is het essentieel om te blijven bewegen. En samen bewegen is eens zo leuk!

Actiemodellen

Kwb-sportclubjes

Start zelf enkele sportgroepjes op, rond verschillende sporten. Maak je boodschap bekend via flyers in dze brievenbussen, affiches en sociale media. Zorg voor een webpagina of contactgegevens voor meer info en inschrijven.

Sport-hobbybeurs

Organiseer een sport-hobbybeurs, waar scholen en verenigingen kinderen en volwassenen warm maken voor hun sport- of beweegactiviteit. Breng ook je eigen kwb-sportclubjes in beeld. Extra leuk maak je het met initiaties, zodat mensen al eens kunnen proeven van een sport.

Mag het iets meer zijn?

In gesprek met de gemeente

Besprek als afdeling met de gemeente dat er meer beweging nodig is in de buurt. Kijk of jullie samen een project kunnen starten om een sportclub of -groep op te richten.

Waar zorgen wij voor?

- Stappenplan voor het oprichten van een sportclub(je)
- Voorbeeldflyer voor bekendmaking sportclub(je)
- Voorbeeldaffiche voor bekendmaking sportclub(je)
- Voorbeeldaffiche voor bekendmaking sport-hobbybeurs

THUIS IN JE BUURT

Doel

Nergens beter dan thuis. Maar wat is thuis voelen precies? Thuis heeft veel verschillende betekenissen voor evenveel verschillende mensen: het huis waarin we wonen, de buurt waarin we verkeren, de stad waarin we werken, het land waar we vandaan komen (of naartoe emigreren), maar ook veel kleinschaliger en vluchtiger, zoals het bankje in het park waar we altijd even uitrusten.

Los van deze plekken is het ook belangrijk dat je je op een of andere manier betrokken voelt bij de buurt door de omgang met andere buurtbewoners. Zich thuis voelen is mensen kennen in de buurt. Hieraan kan je als kwb-afdeling werken.

Actiemodel

Welkom-kaartjes

Laat mensen in je buurt weten dat ze zich thuis kunnen voelen in de buurt door het verdelen van de 'Voel je THUIS'-kaartjes. Hiermee kan je buurtbewoners laten weten dat ze niet alleen zijn. Dat kan door een simpele 'Hallo!' op het kaartje, je kan mensen laten weten dat er in de buurt een bankje is waarop iedere woensdagmiddag iemand zit om een praatje mee te slaan of je kan hen uitnodigen voor een laagdrempelige kwb-activiteit.

Mag het iets meer zijn?

Voorstellingsrondje

Als nieuwe inwoner in een straat of wijk is het soms extra moeilijk om je snel thuis te voelen. Sommige gemeenten organiseren meestal jaarlijks een receptie of infomoment voor deze mensen, maar vaak gaat dit enkel over praktische zaken. Stap als kwb naar de gemeente en vraag of het op zo'n moment voor nieuwe inwoners mogelijk is om kwb, samen met alle gemeentelijke verenigingen, voor te stellen. Dit kan via gesprekstafels, standjes ... Zo kunnen onmiddellijk contacten gelegd worden en krijgen nieuwe inwoners sneller het gevoel zich echt thuis te voelen in de gemeente, buurt of straat.

Is er geen dergelijk infomoment voorzien? Kaart dit als kwb bij je gemeente aan of werk samen met andere geïnteresseerde verenigingen om dit zelf vorm te geven.

Waar zorgen wij voor?

- Ontwerp van een 'Voel je THUIS'-kaartje
- Persbericht met kwb als initiatiefnemer om verenigingen dichter bij de nieuwe inwoners te brengen

Al enkele jaren organiseert kwb Varsenare de hele zomer lang Kubb. Op 11 vrijdagen kan je in de verschillende wijken van Varsenare vrijblijvend deelnemen aan een spelletje Kubb of gewoon genieten van een drankje en een babbeltje met de buurtbewoners. Jef van kwb Varsenare: “Door het aanduiden van telkens een andere Kubb-verantwoordelijke die in de wijk woont, krijgen we de mensen makkelijker naar buiten. Op die manier zorgen we ervoor dat de mensen elkaar kunnen ontmoeten en een gezellig praatje slaan. Meer hoeft dit soms niet te zijn.”

VERKEERSVEILIGE BUURT

Doel

Verkeersveilige situaties zijn een must voor een verkeersveilige en aangename buurt. Op veel plaatsen kunnen met kleine ingrepen verkeerssituaties een stuk veiliger worden gemaakt.

Actiemodellen

Snelheidsmeting

Bij beweging.net kan je speedguns lenen om de snelheid te meten aan bijvoorbeeld schoolomgevingen of gevaarlijke punten. Met de resultaten hiervan kan je naar de gemeente en/of lokale politie stappen.

Schoolstraat/kiss-and-ride/gemachtigde opzichters

Maak, in samenwerking met scholen, van de straat waarin ze liggen een schoolstraat, en/of zorg een veilige kiss-and-ride-zone aan de poort. Je kan ook vrijwilligers uit de buurt opleiden om als gemachtigd toezichter het verkeer te regelen bij de start en het einde van de schooldag.

Fietscontrole

Organiseer een fietscontrole met hersteldienst voor de buurt en/of in samenwerking met scholen.

Fietspoule

Installeer een fietspoule, waarbij vrijwilligers een (vaste) groep kinderen veilig per fiets naar hun school begeleiden.

Buurt in beeld

Organiseer een wandeling waarbij je kleinere problemen in beeld brengt: een verkeersbord dat niet meer goed zichtbaar is door groen ervoor, een zebepad dat bijna onzichtbaar is geworden ... Vraag aan de gemeente of jullie met een team vrijwilligers deze situaties mogen oplossen.

Samenwerking

Je kan andere verenigingen, de ouderraad van een plaatselijke school, jeugdbewegingen, wijkcomités ... en anderen die bezorgd zijn om een verkeersveilige buurt betrekken. Hoe meer zielen deelnemen aan deze acties, hoe groter de impact!

Toen in september 1999 de Emelgemse basisschool St-Pieter anders georganiseerd werd, moest een aantal leerlingen plots veel verder naar school fietsen. “In onze kwb-groep rijpte toen het idee van een fietspooling”, vertelt kwb Emelgem. “Na een enquête over de wenselijkheid en haalbaarheid van het idee startten we met een twintigtal vrijwilligers met het dagelijks begeleiden van een veertigtal kinderen.” Nu worden dagelijks tussen de 30 en de 50 kinderen van en naar school begeleid. “De vrijwilliger fietst langs de uitgestippelde route, pikt onderweg groepen kinderen op en zorgt dat ze veilig aankomen aan de school. Met onze fietspooling slagen we erin een meerwaarde te betekenen voor de buurt.”

Ook de wijkagent, de plaatselijke (verkeers)politie, de ambtenaar van mobiliteit en zelfs de burgemeester kan je aanspreken. Wijs hen op de bezorgdheid van hun inwoners en draag oplossingen aan.

Mag het iets meer zijn?

Aan de slag met gevaarlijke situaties

Breng samen met je kwb-leden en andere buurtbewoners verkeersgevaarlijke situaties in je buurt in kaart en bezorg ze aan de dienst rijbewijs van kwb. Zorg bij elke situatie voor een goede beschrijving en voldoende foto's, en vergeet niet de exacte locatie te vermelden. Vervolgens zal de dienst rijbewijs jullie situaties onderzoeken, en jullie tijdens een workshop meenemen in hoe je kan inspelen op deze situaties om je veiliger te verplaatsen én jullie vertellen hoe deze situaties veiliger kunnen worden gemaakt. Je krijgt ook info die je kan bezorgen aan je gemeentebestuur.

In gesprek met de gemeente

Kaart als afdeling het belang van een verkeersveilige buurt aan. Wijs de plaatselijke overheid met een goed voorbereid dossier verkeersgevaarlijke situaties aan en kijk hoe jullie hier samen een project rond kunnen opzetten.

Waar zorgen wij voor?

- Ontwerp van een flyer voor de workshop
- Ontwerp van een affiche voor de workshop

WINKELN IN DE BUURT

Doel

Lokale detailhandel is waardevol voor een buurt: het creëert jobs, sociale contacten en een bruisende buurt. Onafhankelijke lokale winkels staan echter onder druk: er verdwijnen er steeds meer, wat zich in veel buurten en gemeenten weerspiegelt in heel wat leegstaande panden. En ook kleine lokale markten hebben het al jaren moeilijk.

Actiemodellen

Markt-zonder-kramen-actie

Organiseer een flashmobactie waarbij je op het lokale (markt)plein ‘kramen’ zet met ludieke namen als ‘de gaten van de kaas’, ‘broodnietnodig’ of ‘vruchteloos’. Hiermee legt je de nadruk op het verdwijnen of verkleinen van de lokale markt. Dit leent zich ook perfect tot een persmoment.

Lokale handel in beeld

Aan de hand van een stappenplan ga je op zoek naar welke korte keten- en andere lokale winkeliniciatieven er nu al in jullie buurt aanwezig zijn. Eventueel kan je dit aanvullen met een buurtbevraging rond de bekendheid van de lokale handel, de gaten in het aanbod en de (toekomst)wensen van buurtbewoners.

Leven in de winkelstraat

Ga als afdeling op zoek naar mensen die (meerdere) leegstaande panden tijdelijk willen invullen: ofwel lokale handelaars, die er bijvoorbeeld een uitstalraam van kunnen maken, ofwel (een groep) lokale creatievelingen/ondernemers die hun product nu nog niet op een fysieke locatie verkopen. Ook een invulling met een of meer slogans die de aandacht vestigen op de leegstand is een optie. *Deze actie kan je enkel doen in samenwerking met de gemeente en/of de eigenaars van de leegstaande panden.*

Samenwerking

- Scholen of jeugdbewegingen kunnen helpen met het creatief uitwerken van de 'markt zonder kramen'-actie (knutselen).
- Voor de 'Leven in de winkelstraat'-actie kan je samenwerken met de lokale UNIZO-afdeling. Dit kan eventueel gekoppeld worden aan een zichtbaarheidsactie rond 'winkelhieren'. Ook bij het gesprek met de gemeente kan de UNIZO-afdeling een rol spelen.

Mag het iets meer zijn?

In gesprek met de gemeente

Als je binnen 'Lokale handel in beeld' een bevraging doet, kan je de resultaten hiervan gebruiken als startpunt voor een gesprek met de gemeente. Ook de resultaten van 'Leven in de winkelstraat' kunnen (mee) het startpunt vormen.

Waar zorgen wij voor?

- Een stappenplan voor 'Lokale handel in beeld' en een aanzet voor de bevraging
- Voorbeeld van een persbericht voor de 'Markt zonder kramen'-actie

V.U.: Jo De Smet,
U. Britsierslaan 5, 1030 Schaarbeek.

